

UZASADNIENIE

Powódka J. T. wniosła w dniu 12 września 2016r. przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w K. powództwo o zwolnienie spod egzekucji ruchomości zajętych w dniu 24 sierpnia 2016r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ś. J. C. w sprawie KM (...) prowadzonej przeciwko dłużnikowi A. T. z wniosku wierzyciela Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w K., w postaci:

- lustra w oprawie koloru srebrnego,
- telewizora marki L. (...) (...)cali,
- kina domowego,
- stołu drewnianego w kolorze brązowym,
- ławy drewnianej w kolorze brązowym,
- stolika koloru brązowego,
- okapu kuchennego marki I.,
- kuchenki mikrofalowej I.,
- ekspresu do kawy I. (...),
- termomixa V.,
- płyty grzewczej kuchenki M.,
- zmywarki do naczyń B.,
- sześciu krzeseł koloru białego,
- komody drewnianej koloru brązowego,
- telewizora marki S. (...) cali,
- akwarium (...)litrów,
- laptopa marki H. (...)

Wniosła również o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania i obciążenie pozwanej kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ś.J. C. wykonując czynności egzekucyjne wobec dłużnika A. T. dokonała zajęcia przedmiotów opisanych w żądaniu pozwu. Przedmioty te znajdowały się na nieruchomości, którą zamieszkuje powódka, ale przebywa tam także i jest zameldowany dłużnik A. T.. Powódka posiada swoje własne rzeczy i przedmioty, które stanowią jej odrębną własność. Powódka i A. T. pozostają jeszcze w związku małżeńskim, w którym obowiązuje umowa o wyłączeniu wspólności ustawowej zawarta dnia 14 października 1998r. przed notariuszem H. P.. Zajęte przedmioty powódka kupiła za własne środki i jako odrębny majątek. Zajęte przedmioty nie należą do dłużnika, a skoro stanowią własność powódki, to winny być zwolnione spod egzekucji toczony przeciwko dłużnikowi.

Pozwany Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w K. w odpowiedzi na pozew uznał powództwo i wystosował do Komornika Sądowego J. C. wniosek o zwolnienie spod egzekucji zajętych w sprawie o sygn. akt KM (...) ruchomości. Jednocześnie w oparciu o przepis art. 101 kpc wniósł o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wskazał, że nie dał powodów do skierowania niniejszej sprawy na drogę postępowania sądowego, a w myśl art. 187 § 1 pkt 3 kpc powódka nie przedstawiła informacji o podjęciu próby pozasądowego rozwiązania sporu, a nawet nie wyjaśniła przyczyn jej nie podjęcia. Według pozwanego, skoro termin na złożenie powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 841 § 3 kpc wynosi 1 miesiąc, to daje osobie trzeciej (powódce) możliwość zwrócenia się do wierzyciela (pozwanego) ze stosownym wezwaniem o zwolnienie ruchomości spod egzekucji bez potrzeby angażowania Sądu. Z załączonych przez powódkę dokumentów wynika, że do zajęcia ruchomości powódki doszło w dniu 25 sierpnia 2016r., a już niespełna dwa tygodnie później wniosła ona powództwo do Sądu (pozew opatrzony jest datą 07 września 2016r.). Gdyby w tym czasie powódka skontaktowała się bezpośrednio z wierzycielem (pozwanym), nie zaszłaby potrzeba kierowania sprawy na drogę sądową, która w tym wypadku nie jest obligatoryjna, tzn. niniejszy stosunek prawny nie musi być kształtowany wyrokiem, a wierzyciel (pozwany) może samodzielnie wystosować do organu egzekucyjnego wniosek z dyspozycjami w tym zakresie. Powołując się na orzecznictwo wskazał, że do zastosowania wyjątku od zasady obciążania kosztami procesu stosownie do odpowiedzialności za wynik sprawy, uznanie powództwa uzasadniające w myśl art. 101 kpc żądanie przyznania na rzecz pozwanego kosztów procesu powinno być stanowcze, kategoryczne i bezwarunkowe – regulacja ta bowiem premiuje lojalne zachowanie się pozwanego i chroni go przed zbędnie wytaczanymi procesami.

W piśmie procesowym z dnia 24 października 2016r. powódka wniosła o wydanie wyroku spełniającego jej żądania wobec uznania powództwa przez pozwanego. Zakwestionowała żądanie przyznania kosztów procesu pozwanemu, bowiem mamy tu do czynienia w tym zakresie z odrębnościami postępowania egzekucyjnego oraz zawitym trzydziestodniowym terminem do wniesienia pozwu przez powódkę. Złożenie w tym czasie pisma do pozwanego jako wierzyciela nie przerwałoby biegu tego terminu i nie daje gwarancji, że pozwany odpowie w tym terminie lub też złoży komornikowi wniosek o zwolnienie przedmiotów spod egzekucji. Powódka miała zatem powód do wytoczenia powództwa.

Na rozprawie powódka oświadczyła, że skoro komornik sądowy na wniosek wierzyciela zwolnił spod egzekucji ruchomości wymienione w protokole zajęcia z dnia 24 sierpnia 2016r. oraz umorzył egzekucję do tych ruchomości, nie żąda już zwolnienia tych przedmiotów przez Sąd. Wniosła natomiast o zwrot kosztów procesu przez pozwanego na swoją rzecz, skoro koszty te poniosła. Podniosła też, że komornik działał na rzecz wierzyciela, a powódka była obecna podczas zajmowania ruchomości i oświadczyła komornikowi, że wskazane ruchomości stanowią jej własność, jednakże komornik pouczył, że powódka może dochodzić swoich praw na drodze sądowej i ma na to 30 dni.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 maja 2012r. do komornika sądowego wpłynął wniosek wierzyciela Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w K. o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikowi A. T.. We wniosku wierzyciel wniósł o przeprowadzenie egzekucji – między innymi – z ruchomości dłużnika. W kolejnym piśmie złożonym w toku postępowania egzekucyjnego z dnia 23 sierpnia 2016r. wierzyciel wniósł o zajęcie wszelkich ruchomości mających wartość licytacyjną.

W dniu 24 sierpnia 2016r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ś.J. C. dokonała zajęcia dwudziestu jeden ruchomości:

- lustra w oprawie koloru srebrnego,
- telewizora marki L. (...)(...)cali,
- kina domowego,

- stołu drewnianego w kolorze brązowym,
- ławy drewnianej w kolorze brązowym,
- stolika koloru brązowego,
- okapu kuchennego marki I.,
- kuchenki mikrofalowej S.,
- ekspresu do kawy,
- termomixa V.,
- kuchenki M.,
- zmywarki do naczyń marki B.,
- sześciu krzeseł koloru białego,
- komody drewnianej koloru brązowego,
- drukarki marki H. (...),
- dwóch foteli biurowych obrotowych koloru czarnego,
- telewizora marki S. (...) cali,
- kuchenki mikrofalowej marki I.,
- akwarium (...)litrów,
- laptopa marki S. koloru białego,
- laptopa marki H. (...).

Podczas zajęcia obecna była J. T., która oświadczyła, że jest właścicielem zajętych ruchomości. Zajęte ruchomości oddano pod dozór J. T..

Komornik zawiadomił pisemnie J. T. o dokonany zajęciu ruchomości przesyłając jednocześnie kopię protokołu zajęcia ruchomości z pouczeniem o możliwości złożenia w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania niniejszego pisma powództwa przeciwegzekucyjnego do Sądu Rejonowego w Ś.w trybie art. 841 kpc z żądaniem zwolnienia zajętych ruchomości spod postępowania egzekucyjnego, a w sytuacji wniesienia pozwu – o przesłaniu jego odpisu na adres kancelarii (...). Poinformował też, że w terminie jednego miesiąca licząc od dnia sporządzenia pisma, czyli od dnia 25 sierpnia 2016r., przystąpi do sprzedaży zajętych ruchomości. J. T. otrzymała pismo Komornika w dniu 29 sierpnia 2016r.

Odpis protokołu zajęcia ruchomości Komornik przesłał również pełnomocnikowi wierzyciela r.pr. M. W., który przesyłkę odebrał w dniu 31 sierpnia 2016r.

W dniu 13 września 2016r. do kancelarii Komornika wpłynął odpis pozwu J. T. o zwolnienie spod egzekucji siedemnastu zajętych w dniu 24 sierpnia 2016r. ruchomości.

W dniu 13 października 2016r. do kancelarii Komornika wpłynęło pismo wierzyciela zawierające wniosek o zwolnienie spod egzekucji ruchomości wymienionych w protokole zajęcia z dnia 24 sierpnia 2016r. w związku ze zgłoszeniem

praw do tych ruchomości przez osoby trzecie i umorzenie egzekucji w tej części. Pismo to zostało nadane w placówce pocztowej dnia 10 października 2016r.

Postanowieniem z dnia 19 października 2016r. Komornik zwolnił spod egzekucji ruchomości wymienione w protokole zajęcia z dnia 24 sierpnia 2016r. i na podstawie art. 825 kpc umorzył egzekucję do ruchomości wymienionych w protokole zajęcia z dnia 24 sierpnia 2016r.

(dowód: pismo Komornika do powódki z 25.08.2016r. – k. 5,

kopia protokołu zajęcia ruchomości z 24.08.2016r. – k. 6-7,

pismo wierzyciela z 07.10.2016r. z dowodem nadania – k. 47-48,

akta egzekucyjne KM (...)

Spośród zajętych ruchomości następujące stanowiły własność J. T.:

- lustro w oprawie koloru srebrnego,

- telewizor marki L. (...)(...)cali,

- kino domowego,

- stół drewniany w kolorze brązowym,

- ława drewniana w kolorze brązowym,

- stolik koloru brązowego,

- okap kuchenny marki I.,

- kuchenka mikrofalowa marki I.,

- ekspres do kawy,

- termomix V.,

- kuchenka M.,

- zmywarka do naczyń marki B.,

- sześć krzeseł koloru białego,

- komoda drewniana koloru brązowego,

- telewizor marki S.,

- akwarium (...)litrów,

- laptop marki H. (...).

(dowód: oświadczenia z 31.08.2016r. - k. 8, z 28.08.2016r. - k. 14, 19, z

29.08.2016r. - k. 15, z 05.09.2016r. - k. 18,

korrespondencja pocztą elektroniczną – k. 9,

informacja o transakcjach na allegro.pl – k. 10-11,

dowód nadania przesyłki – k. 12,

faktury VAT – k. 13, 17, 20,

umowa sprzedaży z 11.03.2014r. – k. 16)

Powódka J. T. i dłużnik A. T. są od dnia 12 października 1991r. małżeństwem, w którym obowiązuje ustrój rozdzielności majątkowej na podstawie umowy notarialnej z dnia 14 października 1998r.

(dowód: umowa o wyłączenie wspólności ustawowej z 14.10.1998r. – k. 21)

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę prawną powództwa stanowi przepis art. 841 § 1 kpc, który przewiduje, że osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Powództwo o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji stanowi środek merytorycznej obrony osoby trzeciej, której prawa zostały przez egzekucję naruszone.

Dominujące jest zapatrywanie stwierdzające, iż osobą trzecią jest każdy podmiot niewymieniony jako strona w tytule wykonawczym, którego prawa zostały naruszone w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie tego tytułu. Osobą trzecią w rozumieniu art. 841 kpc może być również małżonek dłużnika w przypadku, gdy egzekucję skierowano do majątku wspólnego małżonków na podstawie tytułu wykonawczego wydanego wyłącznie przeciwko dłużnikowi. Powódka z niniejszej sprawy – J. T. – jest żoną dłużnika A. T., a egzekucję skierowano do jej majątku osobistego, bowiem małżonkowie z dniem 14 października 1998r. wyłączyli wspólność ustawową, zaś zajęte przedmioty nabyte zostały po tej dacie.

Pozwany, będący wierzycielem A. T., może dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności tylko z ruchomości stanowiących majątek osobisty tego dłużnika. Przeciwko bowiem J. T. nie została nadana klauzula wykonalności w trybie art. 787 kpc jako przeciwko małżonce dłużnika, a zatem niedopuszczalne jest skierowanie egzekucji do majątku wspólnego dłużnika i powódki, a zwłaszcza do majątku osobistego powódki.

Powódka J. T. wskazała w pozwie, że siedemnaście rzeczy ruchomych wymienionych w protokole zajęcia z dnia 24 sierpnia 2016r. w sprawie KM (...) stanowi jej własność. Jako dowód na potwierdzenie tytułu prawnego do wskazanych przedmiotów przedstawiła oświadczenia osób trzecich, faktury, korespondencję pocztą elektroniczną dotyczącą zakupu przedmiotów za pośrednictwem portalu allegro.pl, umowę sprzedaży. Dłużnik nie zaprzeczył prawu powódki do własności zajętych siedemnastu ruchomości. W takiej sytuacji, kiedy dłużnik nie zaprzeczył prawu powódki, brak było podstaw do pozwania w niniejszej sprawie również dłużnika (art. 841 § 2 kpc). Legitymowanym biernie jest wierzyciel egzekwujący, czyli w niniejszej sprawie Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w K., który przy pierwszej czynności procesowej uznał powództwo i jednocześnie zwolnił spod egzekucji wszystkie zajęte rzeczy ruchome, na dowód czego do odpowiedzi na pozew załączył wniosek adresowany do Komornika Sądowego z dnia 07 października 2016r. Konsekwencją tego wniosku było wydanie przez Komornika w dniu 19 października 2016r. postanowienia w przedmiocie zwolnienia ruchomości spod zajęcia i umorzenia egzekucji do tych ruchomości. W chwili orzekania przez Sąd, w dacie 26 października 2016r., nie istniał przedmiot sporu, skoro przedmioty stanowiące własność powódki nie były już zajęte w postępowaniu egzekucyjnym. Nie istniało też w dacie orzekania prawo powódki wymagające ochrony sądowej (prawo własności). Z tej przyczyny powództwo podlegało oddaleniu, jako zaspokojone w toku procesu.

Zaspokojenie roszczenia powódki nastąpiło w wyniku uznania powództwa przez pozwanego. Zgodnie z art. 213 § 2 kpc sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności pozwanego, który nie

tylko uznaje samo żądanie powoda, ale i to, że uzasadniają je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne i godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego to żądanie. Uznanie z chwilą jego dokonania przez pozwanego wywołuje określone skutki zarówno procesowe, jak i materialnoprawne. Sąd nie mógł w niniejszej sprawie wydać wyroku uwzględniającego żądanie pozwu, skoro sam pozwany podjął bezpośrednie działanie realizujące żądanie pozwu, czyli zwolnił ruchomości spod zajęcia, a powódka oświadczyła na rozprawie, że nie żąda już zwolnienia ruchomości spod egzekucji.

Powództwo z art. 841 § 3 kpc można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych. Powódka J. T. dowiedziała się o zajęciu przedmiotów stanowiących jej własność w dniu 24 sierpnia 2016r., zaś pozew wniosła w dniu 12 września 2016r., a zatem dochowała zawitego terminu.

Wobec tego, że uznanie powództwa przez pozwanego nie jest sprzeczne z prawem, zasadami współzycia społecznego i nie zmierza do obejścia prawa, jak też wobec zaspokojenia roszczenia powódki w toku procesu, Sąd orzekł jak w punkcie I. sentencji wyroku.

Kwestią sporną między stronami okazało się rozstrzygnięcie o kosztach procesu. Powódka uważała bowiem, że powinna otrzymać zwrot kosztów procesu od pozwanego, skoro koszty te poniosła, a wierzyciela obciążają wszystkie skutki działań Komornika, który zresztą był poinformowany przez powódkę w chwili zajmowania ruchomości, że tytuł prawny do nich przysługuje powódce. Pozwany natomiast stanął na stanowisku, że to jemu należy się zwrot kosztów procesu, skoro uznał powództwo przy pierwszej czynności, zaś powódka występując od razu z pozwem, zamiast najpierw z wnioskiem do wierzyciela, nie dała możliwości wierzycielowi wystąpienia z wnioskiem do Komornika o zwolnienie przedmiotów od egzekucji.

O fakcie własności zajętych przedmiotów Komornik zawiadomił pełnomocnika wierzyciela przesyłając jemu odpis protokołu zajęcia ruchomości, w którym zawarte zostało oświadczenie powódki, iż zajęte przedmioty stanowią jej własność. Już wówczas wierzyciel mógł złożyć Komornikowi oświadczenie o zwolnieniu spod zajęcia przedmiotowych ruchomości. Odpis protokołu zajęcia otrzymał bowiem w dniu 31 sierpnia 2016r.

Zgodnie z art. 101 kpc zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Dyspozycja wskazanego przepisu została wypełniona tylko w jego drugim członie. Pozwany uznał bowiem powództwo przy pierwszej czynności procesowej. Należy jednak przyjąć, że dał powód do wytoczenia sprawy, skoro po otrzymaniu od Komornika odpisu protokołu zajęcia ruchomości nie złożył wniosku o ich zwolnienie spod egzekucji. Taki wniosek złożył dopiero po otrzymaniu odpisu pozwu, a zatem po poniesieniu przez powódkę kosztów procesu w postaci opłaty od pozwu. Przepis art. 101 kpc statuuje zasadę lojalności wobec kontrahenta stosunku cywilnego, pozwalając na obciążenie kosztami tę stronę, która "dała powód do wytoczenia sprawy". Pozwany nie daje powodu do wytoczenia sprawy, jeżeli postępowanie jego i postawa wobec roszczenia strony powodowej oceniona zgodnie z doświadczeniem życiowym usprawiedliwiają wniosek, że strona powodowa uzyskałaby zaspokojenie roszczenia bez wytoczenia powództwa. Jeżeli postępowanie pozwanego i jego postawa wobec roszczenia strony powodowej, ocenione w ten sposób, nie usprawiedliwiają wniosku, że strona powodowa uzyskałaby zaspokojenie roszczenia również bez wytoczenia powództwa, to należy uznać, że pozwany dał powód do wytoczenia powództwa i mimo uznania żądania pozwu przy pierwszej czynności procesowej, art. 101 kpc zastosowany być nie może (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 1961r., IV CZ 23/61, OSPiKA 1962, z. 5, poz. 121).

Z powyższego wynika, że pozwany uznał żądanie pozwu przy pierwszej czynności procesowej, ale skoro wiedząc, że zajęte przedmioty nie stanowią własności dłużnika, nie zwolnił ich spod zajęcia, to przyjąć należy, że bez wytoczenia powództwa powódka nie uzyskałaby zaspokojenia roszczenia. Powyższe okoliczności uzasadniają zwrot kosztów procesu powódce przez pozwanego obejmujących opłatę od pozwu w wysokości 183 zł.

O kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 2 kpc Sąd orzekł w punkcie II. sentencji wyroku.

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

(...)

(...)